

SỞ GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO **KỲ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI VÒNG TỈNH LỚP 9**
KIÊN GIANG **NĂM HỌC 2009-2010**

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi : Toán

Thời gian làm bài : 150 phút (không kể thời gian giao đề)
Ngày thi : 03/3/2010

Bài 1 : (4đ)

- a) CMR : $B = n^3 + 11n$ chia hết cho 6 với mọi n .
b) Tìm ba số tự nhiên sao cho tổng các nghịch đảo của chúng bằng 2 .

Bài 2 : (4đ)

Cho hàm số $y = \sqrt{x^2} + \sqrt{x^2 - 4x + 4}$

- a) Tìm tập xác định của hàm số
 - b) Rút gọn y (loại bỏ dấu $\sqrt{}$ và dấu $| \ |$)
 - c) Vẽ đồ thị của hàm số.
 - d) Tìm giá trị nhỏ nhất của y và các giá trị tương ứng của x

Bài 3: (6đ)

- a) CMR: $a^4 + b^4 \geq a^3b + ab^3$ với mọi a, b .

b) Giải hệ phương trình : $\begin{cases} |x+1| + |y-1| = 5 \\ |x+1| = 4y - 4 \end{cases}$

- c) Tìm mọi x, y, z trong phương trình : $x - 2\sqrt{x-2} + y = 4\sqrt{y-3} + 6\sqrt{z-5} - z - 4$

Bài 4 : (3đ)

Cho tam giác ABC vuông tại A có I là trung điểm của BC. Lấy điểm D bất kỳ trên đoạn BC (D khác B và C). Gọi E và F lần lượt là các tâm đường tròn ngoại tiếp của các tam giác ABD và ADC. Chứng minh 5 điểm A, E, D, I, F cùng thuộc một đường tròn.

Bài 5 : (3đ)

Cho nửa đường tròn ($O; R$) đường kính AB , M là điểm di động trên nửa đường tròn, H là hình chiếu của M trên AB , C và D lần lượt là hình chiếu của H trên MA và MB . Gọi E và F lần lượt là trung điểm của AH và HB .

Xác định vị trí điểm M để diện tích từ giác ECDF đạt giá trị lớn nhất.

--- Hết ---

ĐÁP ÁN ĐỀ CHÍNH THỨC
Môn thi : Toán
Ngày thi : 03/3/2010

	NỘI DUNG	ĐIỂM
Bài 1 Câu a (1,5đ)	<p>CMR : $B = n^3 + 11n$ chia hết cho 6 với mọi n.</p> <p>Ta có : $B = n^3 - n + 12n$ $= n(n^2 - 1) + 12n$ $= n(n+1)(n-1) + 12n$</p> <p>Vì $n - 1, n, n+1$ là 3 số nguyên liên tiếp nên tích $n(n-1)(n+1) \vdots 6$ và $12n \vdots 6$ Vậy $B \vdots 6$</p>	0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25
Câu b (2,5đ)	<p>Tìm ba số tự nhiên sao cho tổng các nghịch đảo của chúng bằng 2</p> <p>Gọi ba số tự nhiên phải tìm là x, y, z</p> <p>Ta có : $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 2 \quad (1)$</p> <p>Giả sử $x \leq y \leq z$. Từ (1) $\Rightarrow 2 = \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \leq \frac{3}{x} \Rightarrow x \leq \frac{3}{2} \Rightarrow x = 1$</p> <p>Thay $x = 1$ vào (1) : $\frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 1 \Leftrightarrow y + z = yz \Leftrightarrow yx - y - z + 1 = 1 \Leftrightarrow (y-1)(z-1) = 1$</p> <p>$\Leftrightarrow \begin{cases} y-1=1 \\ z-1=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y=2 \\ z=2 \end{cases}$ Vậy ba số cần tìm là 1 ; 2 ; 2</p>	0,25 0,25 0,5 0,75 0,75
Bài 2 (4đ)	<p>Cho hàm số $y = \sqrt{x^2} + \sqrt{x^2 - 4x + 4}$</p> <p>a) Tìm tập xác định của hàm số</p> <p>b) Rút gọn y (loại bỏ dấu $\sqrt{}$ và dấu $$)</p> <p>c) Vẽ đồ thị của hàm số.</p> <p>d) Tìm giá trị nhỏ nhất của y và các giá trị tương ứng của x</p>	
Câu a (0,75)	<p>a) y có nghĩa $\Leftrightarrow \begin{cases} x^2 \geq 0 \\ x^2 - 4x + 4 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 \geq 0 \\ (x-2)^2 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x \in \mathbb{R}$</p> <p>TXĐ của y là \mathbb{R}</p>	0,75
Câu b (1đ)	<p>b) $y = x + x - 2$</p> $= \begin{cases} x + x - 2 & (\text{nếu } x > 2) \\ x - x + 2 & (\text{nếu } 0 \leq x \leq 2) \\ -x - x + 2 & (\text{nếu } x < 0) \end{cases}$	0,25 0,25

Câu c (1đ)	$= \begin{cases} 2x - 2 & (\text{nếu } x > 2) \\ 2 & (\text{nếu } 0 \leq x \leq 2) \\ -2x + 2 & (\text{nếu } x < 0) \end{cases}$ <p>c) TXĐ : \mathbb{R} Đồ thị hàm số là hai tia AC, BD và đoạn thẳng AB với: $A(0;2)$; $B(2;2)$; $C(-1;4)$, $D(3;4)$</p>	0,5
		0,25
Câu d (1,25đ)	<p>d) Áp dụng : $A \geq A$ và Dấu "$=$" xảy ra $\Leftrightarrow A \geq 0$</p> $y = x + x - 2 = x + 2 - x \geq x + 2 - x \geq 2$ <p>Dấu "$=$" xảy ra $\Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ 2 - x \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow 0 \leq x \leq 2$</p> <p>Vậy y đạt giá trị nhỏ nhất là 2 $\Leftrightarrow 0 \leq x \leq 2$</p>	0,75
Bài 3 Câu a (2đ)	<p>CMR : $a^4 + b^4 \geq a^3b + ab^3$ với mọi a, b.</p> <p>Ta có : $a^4 + b^4 \geq a^3b + ab^3$ (1)</p> $\Leftrightarrow a^4 + b^4 - a^3b - ab^3 \geq 0$ $\Leftrightarrow a^3(a - b) - b^3(a - b) \geq 0$ $\Leftrightarrow (a - b)(a^3 - b^3) \geq 0$ $\Leftrightarrow (a - b)(a - b)(a^2 + ab + b^2) \geq 0$ $\Leftrightarrow (a - b)^2 \left[\left(a^2 + ab + \frac{b^2}{4} \right) + \frac{3b^2}{4} \right] \geq 0$ $\Leftrightarrow (a - b)^2 \left[\left(a + \frac{b}{2} \right)^2 + \frac{3b^2}{4} \right] \geq 0$ (bđt này đúng với mọi a, b). <p>Vậy (1) đúng với mọi a, b.</p>	0,25
Câu b (2đ)	<p>b) Giải hệ phương trình : $\begin{cases} x+1 + y-1 = 5 & (1) \\ x+1 = 4y - 4 & (2) \end{cases}$</p> <p>Từ pt(2), ta có : $4(y-1) = x+1 \geq 0$</p> <p>Do đó hệ đã cho $\Leftrightarrow \begin{cases} x+1 + y - 1 = 5 \\ x+1 = 4y - 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x+1 = -y + 6 \\ x+1 = 4y - 4 \end{cases}$</p> $\Rightarrow -y + 6 = 4y - 4 \Leftrightarrow y = 2$	0,25

Thay vào pt(1), ta được : $|x + 1| = 4 \Leftrightarrow \begin{cases} x + 1 = 4 \\ x + 1 = -4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -5 \end{cases}$

Vậy nghiệm của hệ là $(3; 2); (-5; 2)$

0,5

0,5

Câu c
(2đ)

Tìm mọi x, y, z trong phương trình :

$$x - 2\sqrt{x-2} + y = 4\sqrt{y-3} + 6\sqrt{z-5} - z - 4$$

- ĐK : $\begin{cases} x - 2 \geq 0 \\ y - 3 \geq 0 \\ z - 5 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 2 \\ y \geq 3 \\ z \geq 5 \end{cases}$

$$\text{Ta có : } x - 2\sqrt{x-2} + y = 4\sqrt{y-3} + 6\sqrt{z-5} - z - 4$$

$$\Leftrightarrow x + y + z + 4 - 2\sqrt{x-2} - 4\sqrt{y-3} - 6\sqrt{z-5} = 0$$

$$\Leftrightarrow (x - 2 - 2\sqrt{x-2} + 1) + (y - 3 - 4\sqrt{y-3} + 4) + (z - 5 - 6\sqrt{z-5} + 9) = 0$$

$$\Leftrightarrow (\sqrt{x-2} - 1)^2 + (\sqrt{y-3} - 2)^2 + (\sqrt{z-5} - 3)^2 = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{x-2} - 1 = 0 \\ \sqrt{y-3} - 2 = 0 \\ \sqrt{z-5} - 3 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{x-2} = 1 \\ \sqrt{y-3} = 2 \\ \sqrt{z-5} = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x-2=1 \\ y-3=4 \\ z-5=9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=3 \\ y=7 \text{ (thỏa ĐK)} \\ z=14 \end{cases}$$

0,25

0,25

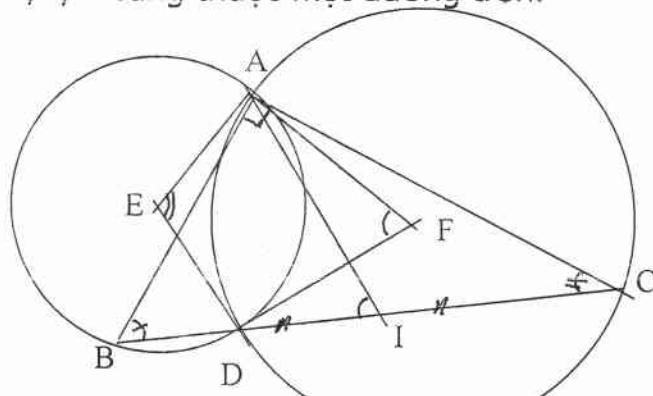
0,25

0,25

1

Bài 4
(3đ)

Cho tam giác ABC vuông tại A có I là trung điểm của BC. Lấy điểm D bất kỳ trên đoạn BC (D khác B và C). Gọi E và F lần lượt là các tâm đường tròn ngoại tiếp của các tam giác ABD và ADC. Chứng minh 5 điểm A, E, D, I, F cùng thuộc một đường tròn.

Hình
0,25đ

-Ta có $\widehat{ABD} = \frac{1}{2}\widehat{AED}$ (hệ quả góc nội tiếp)

$\widehat{ACD} = \frac{1}{2}\widehat{AFD}$ (hệ quả góc nội tiếp)

$$\Rightarrow \frac{1}{2}(\widehat{AED} + \widehat{AFD}) = \widehat{ABD} + \widehat{ACD} = 90^\circ$$

$$\Rightarrow \widehat{AED} + \widehat{AFD} = 180^\circ$$

\Rightarrow Tứ giác EAFD nội tiếp
 \Rightarrow E, A, F, D cung thuộc một đường tròn (1)

1đ

- Ta có : ΔABC vuông tại A, AI là trung tuyến (gt)
 $\Rightarrow AI = BI = CI$

$$\Rightarrow \Delta IAC \text{ cân tại } A \Rightarrow \widehat{ACD} = \frac{1}{2} \widehat{AID}$$

$$\text{Mà } \widehat{ACD} = \frac{1}{2} \widehat{AFD} \text{ (cmt)} \Rightarrow \widehat{AID} = \widehat{AFD}$$

\Rightarrow Tứ giác DAFI nội tiếp
 $\Rightarrow A, F, D, I$ cùng thuộc một đường tròn (2)

1,25đ

Từ (1) và (2)

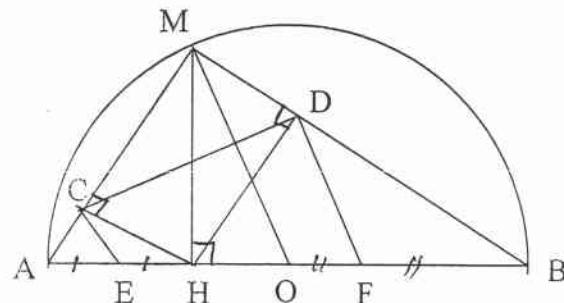
$\Rightarrow 5$ điểm A, E, D, I, F cùng thuộc một đường tròn.

0,5đ

Bài 5
(3đ)

Cho nửa đường tròn ($O; R$) đường kính AB, M là điểm di động trên nửa đường tròn, H là hình chiếu của M trên AB, C và D lần lượt là hình chiếu của H trên MA và MB. Gọi E và F lần lượt là trung điểm của AH và HB.

Xác định vị trí điểm M để diện tích tứ giác ECDF đạt giá trị lớn nhất.

hình
0,25đ

Ta có : $\widehat{AMB} = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn)

0,25

$$\Rightarrow \text{Tứ giác CMDH là hcn} (\text{vì } \widehat{M} = \widehat{C} = \widehat{D} = 90^\circ) \Rightarrow S_{HCD} = \frac{1}{2} S_{MDHC}$$

0,5

Ta có : ΔACH có CE là trung tuyến $\Rightarrow S_{ECH} = \frac{1}{2} S_{ACH}$

0,25

ΔDHB có DF là trung tuyến $\Rightarrow S_{DHF} = \frac{1}{2} S_{BDH}$

0,25

$$\text{Do đó } S_{HCD} + S_{ECH} + S_{DHF} = \frac{1}{2} (S_{MDHC} + S_{ACH} + S_{BDH})$$

0,25

$$\Rightarrow S_{ECDF} = \frac{1}{2} S_{MAB} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} MH \cdot AB \leq \frac{1}{4} \cdot MO \cdot AB = \frac{1}{2} R^2$$

0,5

(vì $MH \perp AB$, $O \in AB$)

$$\Rightarrow S_{ECDF} \leq \frac{1}{2} R^2 \text{ (không đổi)}$$

0,25

Dấu " = " xảy ra $\Leftrightarrow H \equiv O \Leftrightarrow M$ là điểm chính giữa của cung AB

Vậy diện tích tứ giác ECDF đạt lớn nhất bằng $\frac{1}{2} R^2$ khi M là điểm chính giữa của cung AB

0,5

Ghi chú : Thí sinh có thể giải cách khác, nếu đúng vẫn cho đủ số điểm tương ứng.